

N.F.S. Grundtvig "Kirken og Skriften"

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.24, november 2024

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredigering og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tilføjet punktkommentarer, indledning og tekstredigering i version 1.24

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1846 (SJ: 844)

Teksten er etableret af Jens-August Bonnemose Poulsen

Punktkommentarer, indledning og tekstredigering er skrevet af Jens-August Bonnemose Poulsen, redigeret af Emilie Karner Hansen og Kirsten Vad

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

|A:425

Kirken og Skriften.

Der er nylig i dette Blad ymtet om, at jeg skulde prise en Kirke tvertimod *Skriften*, eller dog ansee *Skriften* hardtad for overflødig i *Kirken*, eller at jeg dog tit ved forvovne og |A:426uoverlagte Udtryk *syndes* at røbe noget Saadant.

Om det *Tilsyneladende*, der i Aandens Verden beroer nok saa meget paa *Øinene*, som paa Tingen selv, vil jeg ikke trættes med Nogen, men kan dog forsikkre, at hvad enten jeg taler eller skriver om *Salighedens Sag*, da veier jeg mine Ord det bedste jeg kan, og skulde virkelig Folk i *Lolland* nu have faaet Modersmaalet bedre i deres Magt, da maa det være skedt for nylig.

Om Sagen selv, det for den lystige Ungdom ubetydelige, men for gamle, alvorlige Folk høist vigtige Spørgsmaal: om man har fundet Kirken i Skriften eller Skriften i Kirken, og *hvordan* man egenlig faaer *fast Fod* i Himmeriges Rige: ved at staae paa Bibelen eller ved at gaae i Kirke, derom vil jeg ogsaa nødig trættes, da jeg veed, at Alt hvad Himmerig skal enten vinde eller vindes ved, maa skee med det Gode; men naar man vil slaae en gammel *Luthersk Præst* under Øret med *Bibelen*, da er det dog paa en Maade hans

Embedspligt at bringe i Erindring, hvad skrevet staaer: har jeg talt ilde, da beviis, det er ondt! men har jeg talt vel, hvi slaaer du mig?

Naar jeg saaledes paastaaer, som jeg ganske rigtig gjør, at den *Christne Kirke* er hverken et Bibelselskab eller et Læseselskab, men et *Troes-Samfund*, der bestaaer af alle dem, som troe og ere døbte efter Herrens Indstiftelse, |A:427enten de saa kan læse eller ikke, og enten de veed, der er en Bibel til eller ikke, naar jeg paastaaer det, da læser man i vore Dage saa meget, troer saa lidt og tænker saa frit eller saa løst, at jeg maa være belavet paa mange Slags Indvendinger, men naar man siger, jeg derved kommer i Strid med *Bibelen*, da skulde man dog først have fundet et Sted i *Bibelen*, hvor man turde mene, der stod, at den Christne Kirke var et Bibelselskab eller et Læseselskab eller dog *intet Troes-Samfund*, thi siger Skriften igrunden det Samme som jeg, da er jeg jo ikke i Strid med den.

Naar jeg fremdeles paastaaer, det gaaer med det *Christelige* som med ethvert *Troes-Samfund*, saa dets høitidelige *Troes-Bekiendelse* er dets *Troes-Regel*, som det umulig kan snoe sig fra, enten ved at beraabe sig paa Aand, Bog eller Nogetsomhelst i Himlen eller paa Jorden, da veed jeg godt, man tager det i vore Dage ikke saa nøie med lidt *Selv-Modsigelse*, naar man ellers maatte indrømme hvad man ikke kan lide, men naar man giver *Bibelen* Skyld for at ville være *vor Troes-Regel* istedenfor *Bekiendelsen*, da skulde man dog huske, at *Bibelen* ligesaalidt som Nogen af os er forpligtet til at svare for, hvad Andre siger om den, men kun for hvad den selv siger, og efterat have forhørt den vist ligesaa strængt, som man kan i *Lolland*, maa jeg aldeles frikiende den for at have sagt hvad Sandhed nøder mig til at modsige.

Naar jeg endelig paastaaer, at hvad der med *Rette* skal bære Navn af den *Christne Kirke*, maa, trods al muelig Forskiellighed i Dogmatik, Liturgi osv. dog bestandig have og vedkiende sig *samme Tro og Daab*, som den *Apostoliske Kirke* i Jerusalem, saa hvem der ikke gjør det, har, som *Uindlemmede*, ikke mindste Ret enten til denne Kirkes christelige Navn, eller, hvad i mine Øine er Hovedsagen, til dens *mundtlige* eller *skriftlige Salig*|A:428*heds-Løfter*, og kan ventelig, som *Uindviede*, heller slet ikke forstaae den *Apostoliske Kirkes hellige Skrift*; naar jeg paastaaer det, da maa jeg vente Modsigelse af alle dem, det er meer om Navnet end om Saligheden og meer om Skinnet end om Virkeligheden at gjøre, men *Bibelen* skulde man dog ikke beraabe sig paa, da *Apostlerne* dog vist umuelig kan have erklæret *deres Troes Modstandere* og *deres Daabs Foragtere* for *sande Christne*.

Dog dette siger jeg kun som en gammel *Luthersk* Præst, der giennem en heel Menneske-Alder ei blot har givet den *Prophetiske* og *Apostoliske Skrift Vidnesbyrd*, som en *guddommelig Bog*, men har frivillig bundet mig langt strængere til dens Ord end de fleste

Præster nuomstunder enten gjør eller kan lide; thi hvad Sagen selv angaaer, da gjør det jo hverken fra eller til hvad man troer, der staaer i Skriften, thi er den Christne Kirke i *Sandhed* et Troes-Samfund, er dens Troes-Bekiendelse nødvendig dens Troes-Regel, og kan den ikke blive ved at være sig selv, med mindre den bevarer sin *Tro og Daab* uforandrede, da *bespotter* man jo kun *Bibelen* ved at paastaae, at det Modsatte enten skal staae i Bibelen eller maa dog antages for Bibelens Skyld. Om derfor end jeg, som sætter en Ære i at *troe Skrifterne*, kunde blive saa bange for *Skin* af det Modsatte, at jeg opgav mine kirkelige Paastande, saa var de jo dermed ikke i mindste Maade giendrevne, saa hvem der kalder dem *løse*, maa virkelig prøve at *rokke* dem, eller selv gælde for endnu *løse*.

Den *Kirkelige Sandhed* er nemlig slet intet Angrebs-Vaaben, den er, som Kirken selv, høist fredsommelig, og den er mig fremfor Alt en dyrebar *Skat*, som jeg gierne deler med Alle, men vil ikke paanøde eller paaliste et eneste Menneske, saa jeg vil ikke føre nogen Pennefeide om den, men naar man gjør Mine **A:429** til at kunne fravryste mig den, som ingen Ting, da sætter jeg den blot som en *Stav* saa fast jeg kan i *Kirkegulvet* mellem Modstanderen og mig og siger rolig: nu, saa tag den, rok den, om du kan, uden at rive *Kirken* ned! Kun hvis du prøver paa det, gjør jeg Modstand, som en af Stenene i den *levende* Bygning!

En Oplysning, som Vedkommende synes at behøve, er for Resten, at Sagen selv om *Kirken* og *Skriften* har jeg med Flid behandlet først i *Dr. Rudelbachs* og mit, og sidst i *Dr. Kierkegaards* Theologiske Tidsskrift, saa det er paa Grundene der, og ei paa enkelte Udtryk i Forbigaaende, man maa prøve sin Styrke, naar man vil andet end spase med en fremfor Alt i vore Dage høist alvorlig Sag.

N. F. S. Grundtvig.
